

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

P8_TA(2019)0318

Situācija pēc Arābu pavasara: Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona turpmākā attīstība

Eiropas Parlamenta 2019. gada 27. marta rezolūcija par situāciju pēc Arābu pavasara: Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona turpmākā attīstība (2018/2160(INI))

(2021/C 108/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā dokumentu “Kopīgs redzējums, kopīga rīcība — stiprāka Eiropa. Globāla Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija”, ar ko 2016. gada 28. jūnijā iepazīstināja Komisijas priekšsēdētāja vietniece/Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) ⁽¹⁾ un 2017. un 2018. gada īstenošanas ziņojumus,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 232/2014 ⁽²⁾, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 235/2014 ⁽³⁾, ar ko izveido finanšu instrumentu demokrātijai un cilvēktiesībām visā pasaulē,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. jūnija regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (COM(2018)0460),
- ņemot vērā Komisijas un PV/AP 2015. gada 18. novembra kopīgo paziņojumu “Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšana” (JOIN (2015)0050) un Komisijas un PV/AP 2017. gada 18. maija kopīgo ziņojumu par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanas īstenošanu (JOIN (2017)0018),
- ņemot vērā Komisijas un PV/AP 2011. gada 8. marta kopīgo paziņojumu “Partnerattiecības demokrātijai un kopīgam uzplaukumam ar Vidusjūras dienvidu reģionu” (COM(2011)0200) un 2011. gada 25. maija kopīgo paziņojumu “Jauna reakcija uz pārmaiņām kaimiņvalstīs” (COM(2011)0303),
- ņemot vērā Komisijas un PV/AP 2017. gada 14. marta kopīgo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “ES stratēģijas attiecībā uz Sīriju elementi” (JOIN(2017)0011) un Padomes 2017. gada 3. aprīļa secinājumus par Sīriju, kas kopā veido jaunu ES stratēģiju attiecībā uz Sīriju,
- ņemot vērā partnerības prioritātes, kas noslēgtas starp Eiropas Savienību un dažādām Tuvo Austrumu valstīm, tostarp Ēģipti, Libānu un Jordāniju,
- ņemot vērā NATO 2018. gada augstākā līmeņa sanāksmes deklarāciju,
- ņemot vērā NATO dialogu Vidusjūras reģionā un patlaban reģionā īstenotos centienus krīzes pārvarēšanai un sadarbībai drošības jomā,
- ņemot vērā ES Vispārējo pieeju migrācijai un mobilitātei (VPMM),

⁽¹⁾ https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf.

⁽²⁾ OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.

⁽³⁾ OV L 77, 15.3.2014., 85. lpp.

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

- ņemot vērā ES tematisko pamatnostādņu kopumu cilvēktiesību jomā, tostarp par cilvēktiesību dialogu ar trešām valstīm un cilvēktiesību aizstāvjiem,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 24. jūnijā pieņemtās ES pamatnostādnes lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu (LGBTI) visu cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai,
- ņemot vērā Komisijas un PV/AP 2017. gada 25. janvāra kopīgo paziņojumu "Migrācija Vidusjūras centrālās daļas maršrutā. Migrācijas plūsmu pārvaldība, dzīvību glābšana" (JOIN(2017)0004),
- ņemot vērā globālo paktu par drošu, sakārtotu un likumīgu migrāciju,
- ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 20. jūlijā pieņemto Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam un tā vidusposma pārskatu, kas tika publicēts 2017. gada jūnijā,
- ņemot vērā Komisijas un PV/AP 2015. gada 21. septembra kopīgo dienestu darba dokumentu "Dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm: meiteņu un sieviešu dzīves pārveidošana ar ES ārējo attiecību starpniecību 2016.–2020. gadā" (SWD(2015)0182),
- ņemot vērā Savienības Vidusjūrai parlamentārās asamblejas (PA UfM) Sieviešu tiesību komitejas ieteikumu "Sieviešu līdzdalība vadošos amatos un lēmumu pieņemšanā — uzdevumi un perspektīvas", ko pieņēma asamblejas 13. plenārsesijā, kas notika Romā 2017. gada maijā,
- ņemot vērā Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (CEDAW),
- ņemot vērā Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija),
- ņemot vērā 1995. gada septembra Pekinas deklarāciju un rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (Kairas konference) 1994. gada septembra rīcības programmu, kā arī šo dokumentu pārskatīšanas konferenču rezultātus,
- ņemot vērā 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par drošības problēmām Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā un izredzēm uz politisko stabilitāti ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 14. septembra rezolūciju par ES attiecībām ar Tunisiju pašreizējā reģionālajā kontekstā ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 18. aprīļa rezolūciju "ES ārējās finansēšanas instrumentu īstenošana: vidusposma novērtēšana 2017. gadā un turpmākā struktūra pēc 2020. gada" ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 30. maija ieteikumu Padomei, Komisijai un PV/AP par Lībiju ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 14. novembra rezolūciju par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OV C 265, 11.8.2017., 110. lpp.

⁽²⁾ OV C 265, 11.8.2017., 98. lpp.

⁽³⁾ OV C 204, 13.6.2018., 100. lpp.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0119.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0227.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0449.

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

- ņemot vērā ES un Tunisijas Asociācijas padomes 2017. gada 11. maija un 2018. gada 15. maija lēmumus, ES un Alžīrijas Asociācijas padomes 2018. gada 14. maija lēmumu, ES un Ēģiptes Asociācijas padomes 2017. gada 25. jūlija lēmumu,
 - ņemot vērā Ārlietu padomes 2017. gada 6. februāra un 2018. gada 15. oktobra secinājumus par Lībiju un 2017. gada 3. aprīļa un 2018. gada 16. aprīļa secinājumus par Sīriju,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu (A8-0077/2019),
- A. tā kā sacelšanās arābu valstīs, kas 2011. gadā skāra Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis, izpaudās kā masveida sacelšanās pret autoritāriem režīmiem un aizvien sliktākiem sociālekonomiskiem apstākļiem; tā kā vairums protestētāju bija gados jaunas sievietes un vīrieši, kuri cerēja uz demokrātiju, brīvību un tiesiskumu, kā arī uz labāku un iekļaujošāku nākotni, savas cieņas atzīšanu, labāku sociālo iekļaušanu un ekonomiskajām izredzēm; tā kā dažu režīmu gāšana un dažos gadījumos demokrātisku reformu ieviešana deva lielas cerības un gaidas;
- B. tā kā Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona iedzīvotāju vairākums ir jaunāks par 35 gadiem; tā kā jauniešu bezdarbs šajā reģionā joprojām ir viens no augstākajiem pasaulē; tā kā tas izraisa sociālo atstumtību, politisko tiesību ierobežošanu, kā arī intelektuālā darbaspēka emigrāciju uz citām valstīm; tā kā visi šie faktori izraisīja 2011. gada protestus un tie atkal rada protestus dažās valstīs; tā kā jaunieši no neaizsargātām grupām bez palīdzības un izredzēm var kļūt par radikālu grupējumu mērķauditoriju;
- C. tā kā jo īpaši naftas importētājvalstīs pasaules finanšu krīze, naftas cenu samazināšanās, demogrāfiskās tendences, konflikti un terorisms vēl vairāk pasliktināja stāvokli pēc 2011. gada notikumiem; tā kā ekonomikas modelis, kas raksturo šādas valstis, vairs nav dzīvotspējīgs, kā rezultātā rodas uzticēšanās krīze, kas steidzami jārisina attiecīgajām valdībām, lai izveidotu jaunu sociālo līgumu ar saviem pilsoņiem; tā kā aizvien pieaugoša sociālā ietekme, ko rada valsts subsīdiju, valsts sektora darbvietu un sabiedrisko pakalpojumu samazināšanās, nabadzības izplatība un vides problēmas, jo īpaši attālos reģionos un marginalizēto iedzīvotāju grupu vidū, ir bijis pastāvīgu nemieru un spontānu protestu avots reģionā, kuri, visticamāk, turpinās pieaugt turpmākajos gados;
- D. tā kā astoņus gadus pēc Arābu pavasara un politiskajiem notikumiem, kuru dēļ Magribas un Mašrikas reģionu valstīs ir vērojama atšķirīga pakāpeniskā attīstība politikas un stabilitātes ziņā, ir svarīgi novērtēt veidus, kā reaģēt uz likumīgām demokrātiskām vēlmēm un centieniem pēc ilgtspējīgas stabilitātes šajā reģionā, kā arī uz steidzamo nepieciešamību pēc darbvietām, tiesiskuma, dzīves apstākļu uzlabojumiem un ilgtspējīgas drošības; tā kā ir svarīgi ņemt vērā ES pūliņus un politisko nostāju, reaģējot uz Arābu pavasari, kā arī novērtēt tās politikas izstrādes spējas; tā kā ir svarīgi atkārtoti novērtēt un pielāgot ES politisko satvaru attiecībā uz dienvidu kaimiņreģiona valstīm un šā satvara turpmākos mērķus un līdzekļus to sasniegšanai, vienlaikus ņemot vērā minētā reģiona valstu atšķirīgos stāvokļus;
- E. tā kā nepietiekama koordinācija starp dalībvalstīm un ES mazina spēju īstenot pozitīvu ietekmi Magribas un Mašrikas reģionā; tā kā atsevišķu dalībvalstu rīcībai šajā reģionā ir jānotiek koordinēti un sinerģijā ar ES mērķiem; tā kā ES ir jāisteno Līguma par Eiropas Savienību 8. un 21. pantā noteiktie mērķi; tā kā ES ir jāpalielina tās politiskā un diplomātiskā ietekme; tā kā ES ir svarīgi, lai Magribas un Mašrikas reģionu valstīs valdītu ilgstoša politiskā un ekonomiskā stabilitāte un noturība, tāpēc ir jāisteno ilgtermiņa, integrēta un tālejoša pieeja attiecībā uz politikas satvaru un tā mērķiem, atbilstīgi partnervalstu iedzīvotāju vajadzībām un ES stratēģiskām interesēm;
- F. tā kā ES politikai attiecībā uz Ziemeļāfrikas un Tuvo Austrumu valstīm ir divi galvenie mērķi: veicināt politiskās un ekonomiskās reformas katrā atsevišķā valstī, pienācīgi ievērojot tās īpašās iezīmes, un veicināt reģionālo sadarbību starp šīm valstīm un arī sadarbību ar ES;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

- G. tā kā ES vajadzētu uzņemties vadošo lomu, lai veicinātu konfliktu novēršanu, mediāciju un atrisināšanu, cilvēktiesību aizsardzību un nostiprināšanu, tiesiskumu un pilsoniskās sabiedrības iespējas, kā arī demokrātisku, sociālu un taisnīgu ekonomisko pārvaldību Magribas un Mašrikas reģionā; tā kā atvērta pilsoniskā sabiedrība un cilvēktiesību aizstāvju darbs kā sociālo pārmaiņu procesa dalībniekiem ir būtiski svarīgs, lai nodrošinātu reģiona ilgtermiņa noturību un labklājību;
- H. tā kā jebkāda aizturēšana, kas tiek veikta saistībā ar starptautisko tiesību garantēto tiesību vai brīvību, piemēram, vārda un pulcēšanās brīvības, izmantošanu, ir patvaļīga aizturēšana, kas ir aizliegta saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; tā kā cilvēktiesību aizstāvji, žurnālisti, juristi, politiskās opozīcijas aktīvistu un pilsoniskā sabiedrība kopumā daudzās Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona daļās ir saskārušies ar pieaugošu sistemātisku vajāšanu, draudiem, uzbrukumiem, represijām, tiesu iestāžu veiktu vajāšanu, patvaļīgu aizturēšanu, spīdzināšanu un nežēlīgu izturēšanos; tā kā ES un dalībvalstīm ir ievērojami jāpastiprina centieni, lai pienācīgi reaģētu uz šo situāciju;
- I. tā kā šajā reģionā notiek daudzi bruņoti konflikti un tūkstošiem cilvēku ir nogalināti un pazuduši, kā arī miljoniem cilvēku ir pārvietoti; tā kā *ISIS/Daesh* un citi džihādistu grupējumi ir veikuši nežēlīgus noziegumus, tostarp izpildījuši brutālus nāvessodus un īstenojuši neizsakāmu seksuālo vardarbību, nolaupīšanu, spīdzināšanu, piespiedu pievēršanu ticībai un sieviešu un meiteņu paverdzināšanu; tā kā bērni ir tikuši savervēti un izmantoti teroristu uzbrukumos; tā kā pastāv nopietnas bažas par *ISIS/Daesh* patlaban kontrolētajās teritorijās dzīvojošo iedzīvotāju labklājību un viņu iespējamu izmantošanu kā "dzīvo vairogu" atbrīvošanas kampaņā; tā kā šie noziegumi var būt atzīstami par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci;
- J. tā kā, reaģējot uz norisēm reģionā, ES 2015. gadā pārskatīja savu kaimiņattiecību politiku; tā kā pārskatīšana paredz dalībvalstu ciešāku iesaistīšanos Eiropas kaimiņattiecību politikā (EKP);
- K. tā kā valsts un sabiedrības noturība ir viena no galvenajām ES globālās stratēģijas prioritātēm; tā kā tā atzīst, ka noturīgas valsts pamatā ir noturīga sabiedrība ar demokrātiju, uzticēšanos iestādēm un ilgtspējīgu attīstību, bet represīvas valstis ilgtermiņā ir nestabilas;
- L. tā kā to valstu gadījumā, ar kurām ES ir parakstījusi asociācijas nolīgumus, šo nolīgumu juridiski saistošajiem pienākumiem, tostarp cilvēktiesību jomā, vajadzētu būt par pamatu attiecībām, un jo īpaši tas attiecas uz partnerības prioritātēm, par kurām vienojušās ES un dažas kaimiņvalstis;
- M. tā kā saskaņā ar *UNICEF* sniegto informāciju galvenie draudi bērniem, kuri dzīvo Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas konflikta zonās, ir bērnu darbs; tā kā 2,1 miljoniem bērnu Sīrijā un 700 000 sīriešu bēgļu bērniem nav pieejama izglītība; tā kā pastāvīgā vardarbība un pārvietošana ārpus valsts robežām, dabas katastrofas, pieaugoša ekonomiskā un dzimumu nevienlīdzība un augsts jauniešu bezdarba un nabadzības līmenis vairākās Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas valstīs ir novedis pie tā, ka 28 miljoniem bērnu ir nepieciešama humānā palīdzība,
1. ar bažām norāda, ka astoņus gadus pēc pirmajām sacelšanās lielākā daļa likumīgo cerību, ko puda miermīlīgie protestētāji, kuri pieprasīja cieņu, cilvēktiesības un progresīvas sociālās, ekonomiskās un politiskās reformas, vairumā valstu joprojām nav piepildījušās; atzīst, ka dažos gadījumos ir bijuši nedaudzi pozitīvi uzlabojumi un daži demokrātijas ieguvumi ir konsolidēti, bet norāda, ka tie joprojām ir nepietiekami; nosoda pastāvīgos un nepārtrauktos cilvēktiesību, tiesiskuma un pamatbrīvību pārkāpumus, kā arī dažās valstīs plaši izplatīto diskrimināciju pret minoritātēm; pauž bažas par ieilgušo drausmīgo sociāli ekonomisko situāciju šajā reģionā, un īpaši par augsto bezdarba līmeni (kas it sevišķi skar sievietes un jauniešus) un sociālo atstumtību, kuri rada ievērojamu vilšanos un turklāt liedz balsstiesības, jo īpaši jauniešiem, tādējādi dzenot viņus izmisumā, liekot doties nelikumīgā migrācijā vai padarot tos vieglāk pakļaujamus radikalizācijai; uzsver, ka šo valstu ekonomiskais stāvoklis spēcīgi ietekmē arī šo valstu drošības situāciju; pauž nožēlu par pastāvīgo korupciju, nepotismu un pārskatbaidības trūkumu šajā reģionā;
2. uzsver, ka Arābu pavasara skarto valstu iedzīvotāju ilgtermiņa labklājība ir cieši saistīta ar spēju aktīvi nodrošināt vispārējo cilvēktiesību aizsardzību un izveidot un nostiprināt tādas demokrātiskas un pārredzamas iestādes, kas nodarbojas ar iedzīvotāju pamattiesību aizsardzību; tādēļ pauž nopietnas bažas par nepārtrauktajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, demokrātijas un vietējo pilsoniskās sabiedrības organizāciju darbības iespēju samazināšanu vai likvidēšanu, kā arī par to, ka

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

pakāpeniski tiek iznīcināti ieguvumi, kas panākti vārda brīvības jomā — gan tiešsaistē, gan bezsaistē —, un pulcēšanās un biedrošanās brīvības jomā, kā arī par represijām pret cilvēktiesību aizstāvjiem un par plašsaziņas līdzekļu lomas ierobežošanu, tostarp ļaunprātīgi izmantojot preterorisma tiesību aktus un novērošanas tehnoloģijas un ierobežojot tiesiskumu vairākās Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs; ar bažām norāda uz militāro un drošības dienestu īpašo lomu un atbildību par vairāku valstu politiskās situācijas pasliktināšanos pēc Arābu pavasara un uz šo spēku pastāvīgo un dominējošo kontroli pār valsti un tās ekonomiskajiem resursiem; tādēļ aicina ES un dalībvalstis savā sadarbībā ar Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionu pienācīgi iekļaut šo būtisko dimensiju; aicina ES un dalībvalstis sadarboties ar trešo valstu valdībām, lai izbeigtu šādu praksi un atceltu represīvus tiesību aktus, kā arī nodrošinātu Eiropas uzraudzības tehnoloģiju eksporta un tehniskās palīdzības pienācīgu pārbaudi; mudina ES par prioritāti noteikt atbalstu parlamentārajiem un pilsoniskās sabiedrības centieniem panākt lielāku pārskatbilstību un pārredzamību attiecībā uz drošības un militārajiem dienestiem;

3. atzinīgi vērtē ES un tās dalībvalstu centienus Arābu pavasara skartajās valstīs veicināt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī ekonomisko attīstību un veidot saikni starp demokrātiju un ilgtspējīgu drošību, un atzīst, ka šis uzdevums ir sarežģīts; tomēr uzskata, ka — lai gan piecpadsmit gadus politika ir bijusi vērsta uz Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona valstīm un pēc Arābu pavasara notikumiem ir īstenoti atkārtoti centieni politikas jomā un paredzēti lielāki budžeta resursi — ES mērķi un politikas nostādnes vēl joprojām nav pietiekami īstenoti, bet dažos gadījumos situācija ir pat pasliktinājusies, un ka reālam sociāli ekonomiskās iekļaušanas procesam vēl tikai jāsākas; uzsver, ka ES ārējai darbībai attiecībā uz Arābu pavasara skartajām valstīm vajadzētu ņemt vērā reālo situāciju uz vietas un attiecīgi pielāgot politikas stratēģijas un to īstenošanu; uzskata, ka nepietiekama ES vadība un iniciatīva strādāt, lai atrisinātu ietilgušos konfliktus, ir vājinājušas ES spējas panākt diplomātisku ietekmi šajā reģionā; aicina ES stingri atbalstīt ANO miera procesus attiecībā uz konfliktu atrisināšanu Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā;

4. atgādina par kaitējumu un ciešanām, ko reģionā nodara ekstrēmisms un terorisms, un uzsver, ka vardarbība nopietni apdraud reģiona stabilitāti un ka sadarbība drošības jomā šajā reģionā, kā arī sadarbība ar ES un tās dalībvalstīm, pilnībā ievērojot starptautiskās cilvēktiesības, joprojām ir ārkārtīgi svarīga, lai sekmīgi sakautu tādas teroristu organizācijas kā *Daesh* un tādējādi palīdzētu reģiona iedzīvotājiem visbeidzot dzīvot mierā stabilitātes un progresā atmosfērā; tādēļ atzinīgi vērtē ES iniciatīvas, kuru mērķis ir novērst terorisma draudus Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt to valsts dalībnieku spēju, kuriem ir būtiska nozīme cīņā pret terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu, kā arī to, ka galvenā uzmanība ir jāpievērš partnerībām starp iestādēm, jauniešiem un kopienām, lai pievērstos tiem pamatfaktoriem, kas var padarīt kopienas neaizsargātas pret vardarbīgu ekstrēmismu, un konflikta pamatcēloņiem

5. pauž bažas par to, ka, neraugoties uz tās ievērojamo politisko ieguldījumu un budžeta investīcijām, kā arī pastāvīgo informēšanu politikas un ekonomikas jomā, ES nav spējusi panākt patiesu politisko un ekonomisko ietekmi, ka ES politikas darbību ietekme joprojām ir visai ierobežota un ka šā reģiona valstis neuzskata, ka ES spēj mainīt situāciju; norāda uz pilsoniskās sabiedrības, vietējo NVO un jauniešu kopumā neapmierinātību ar to, kā ES neizdodas realizēt savu vīziju praktiskā rīcībā uz vietas; pauž bažas par politisko situāciju Magribas un Mašrikas reģionu valstīs, jo tā kļūst aizvien sarežģītāka, kā arī norāda uz jaunu un atjaunotu politisko un ekonomisko reģionālo dalībnieku, piemēram, Krievijas un Ķīnas, parādīšanos, kas papildina Persijas līča valstu un Irānas konkurējošos vēstījumus un finansējumu, jo šīs valstis realizē mērķus, kuri varētu nonākt pilnīgā pretrunā ar ES centieniem; prasa, lai ES uzņemtos stingrākas saistības un noteiktāku vīziju, kas ļautu tai kļūt par nozīmīgāku dalībnieku; aicina ES vairāk iesaistīties plašākā dialogā ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, lai īstenotu politiku, kas labāk atbilst visu demokrātiju atbalstošo ieinteresēto personu interesēm; uzsver, ka ES ir jāiesaistās dialogā ar visiem politiskajiem dalībniekiem Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs;

6. uzsver Savienība Vidusjūrai (*UfM*) nozīmi, jo tas ir vienīgais politiskais forums, kurā apvienojušās ES dalībvalstis un visas Vidusjūras reģiona valstis; uzsver, ka Savienībai Vidusjūrai, kas nesēn svinēja savu desmito gadadienu, ir jāuzņemas lielāka loma, vienoti risinot mūsu kopīgās problēmas; pozitīvi vērtē to, ka 2018. gada 8. oktobrī Savienības Vidusjūrai Trešais reģionālais forums, kurā tika atzīmēta Parīzes samita Vidusjūras reģionam desmitā gadadiena, atzina, ka ir lietderīgi turpināt attīstīt sadarbību starp Savienības Vidusjūrai forumu un citiem Eiropas un Vidusjūras reģiona dalībniekiem; aicina Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Augsto pārstāvi pamatīgi pārdomāt un atjaunot Savienības Vidusjūrai projektu; mudina šo projektu izmantot, lai veicinātu ciešāku sadarbību starp ES un Vidusjūras reģiona valstīm;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

7. pauž nožēlu, ka partnerības prioritātes ir noslēgtas ar valstīm bez jebkādiem nosacījumiem un par spīti būtiskajam un nepārtrauktam regresam demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma jomā;

8. uzskata, ka pārāk ilgu laiku politiskā nostāja pret Magribas un Mašrikas reģionu valstīm ļāva īstenot tādu pieeju, kura pārāk balstījās uz ES cerībām un mērķiem, kuros nebija pienācīgi ņemtas vērā ES partnervalstu cerības un reālā situācija un nebija pietiekama stimula un atbildības priekšrocību saņēmējām valstīm, un pārāk maz tika ņemtas vērā šo valstu iedzīvotāju cerības, kuriem vajadzēja gūt labumu no ES politikas virzieniem, kā arī par maz tika ņemta vērā konkrētā politiskā situācija dažādās valstīs; pauž nožēlu, ka sākotnējie centieni pēc Arābu pavasara (vai Arābu pavasaru) notikumiem izvirzīt stingrākus nosacījumus un dot stimulu priekšrocību saņēmējām valstīm, īstenojot principu “vairāk par vairāk”, nenodrošināja ES lielāku ietekmi attiecībā uz tās spēju veicināt reālas izmaiņas demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību, ekonomiskās un sociālās attīstības un ilgtspējīgas drošības jomā lielākajā daļā valstu; uzsver, ka diferenciācija un uzlabota savstarpēja atbildība ir Eiropas kaimiņattiecību politikas raksturīga iezīme, kas atzīst dažādus iesaistīšanās līmeņus un atspoguļo katras valsts intereses attiecībā uz tās partnerības ar Savienību būtību un fokusu; prasa konsekventāk piemērot principu “vairāk par vairāk”, divpusējās attiecībās definējot politikas virziena, programmas un projekta līmenī konkrētus mērķus un robežvērtības atbalsta palielināšanai; atgādina, ka demokratizācijas mērķi ilgtspējīgā veidā var sasniegt tikai tad, ja to pilnībā īsteno visā attiecīgo valstu teritorijā — gan pilsētu, gan jo īpaši lauku teritorijās, un uzsver, ka stabilitāte atbalsta demokrātijas attīstību un ka labi iekļāvēts sagatavošanās process, kurā būtu jāparedz plaša apspriešanās un visu sabiedrības grupu un līderu iekļaušana, palīdz šā mērķa sasniegšanai; turklāt uzsver, ka demokratizācija atbalsta ekonomisko attīstību un nostiprina tiesiskumu;

9. atzinīgi vērtē EĀDD un Komisijas sākotnējos centienus, kas tika īstenoti sadarbībā un dialogā ar Eiropas Parlamentu, lai būtiski reformētu ES politisko satvaru valstīs, kurās notika Arābu pavasaris, cerot, ka tādējādi tiks palielināta ES demokrātiskā un politiskā ietekme Magribas un Mašrikas reģionā; norāda uz Eiropas Savienības vispārējo ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju un tās pievienoto vērtību attiecībā uz iespēju rast sinerģiju pasākumos, kurus īsteno ES līmenī, balstoties uz politisko, ekonomisko un sociālo dialogu, uzsverot saikni starp ekonomisko attīstību un ilgtspējīgu drošību, kā arī nodrošinot pienācīgu atbalstu un īstenošanu, izmantojot ES ārējās darbības finanšu instrumentu; ņem vērā EKP 2015. gada pārskatu, kuru veica, lai ņemtu vērā mainīgo notikumu gaitu šajā reģionā; uzstāj, ka ir svarīgi katru gadu detalizēti ziņot par to, kā katra valsts īsteno EKP; šajā saistībā atgādina par finanšu instrumenta demokrātijas un cilvēktiesību atbalstam visā pasaulē (EIDHR) sniegto svarīgo atbalstu, īstenojot ES Stratēģisko satvaru, Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā un tā cilvēktiesību pamatnostādnes un valstu stratēģijas, kas ļāva ES rīkoties daudz stratēģiskā šajā teritorijā, tostarp dienviņu kaimiņreģionā, un nodrošināja lielāku pārskatatbildību, pamanāmību un efektivitāti;

10. uzsver nepieciešamību censties pēc iespējas efektīvāk izmantot pieejamos resursus, lai optimizētu ES ārējās darbības ietekmi, kas būtu jāpanāk ar Savienības ārējās finansēšanas instrumentu saskaņotību un papildināmību;

11. norāda uz to, cik sarežģīti ir atbilstīgi reaģēt uz migrācijas un bēgļu plūsmām no Magribas un Mašrikas reģionu valstīm un caur šīm valstīm, uz koncentrēšanos uz migrācijas izraisītajām drošības problēmām, terorisma draudiem un pamatotām bažām par dažu šā reģiona valstu nestabilitāti, nepieciešamību lielāku uzmanību pievērst steidzami īstenojamiem klimata pārmaiņu novēršanas pasākumiem, kā arī problēmām saistībā ar to, ka daļbvalstis neīsteno vienotu pieeju; pauž bažas par to, ka šie faktori liek ES rīcībai saistībā ar šo reģionu, pārmērīgi paļauties uz īstermiņa stabilitātes ideoloģiju, tādējādi neņemot vērā citus svarīgus aspektus; uzskata — ja stabilitāte un drošība kļūst par galvenajiem mērķiem, tiek īstenoja īstermiņa un tuvredzīga politikas vīzija, tāpēc ES rīcība nolūkā atkārtoti apstiprināt cilvēktiesību un pamatbrīvību nozīmi nav pietiekami intensīva; atgādina, ka valstu un sabiedrības noturības veicināšanai nevajadzētu novest pie atbalsta autoritāru režīmu turpmākai pastāvēšanai; atkārtoti norāda, ka cilvēktiesības nav mazāk svarīgas kā migrācijas pārvaldība vai terorisma apkarošanas darbības, un ir pārliecināta, ka uzticamu un saskaņotu stabilitāti un ilgtspējīgu drošības politiku var panākt, tikai īstenojot ilgtermiņa intereses un principus, piemēram, iekļaujošu un labvēlīgu ekonomisko un sociālo attīstību, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību stiprināšanu, īstenojot uz cilvēku orientētu un konfliktu jutīgu pieeju; tomēr atgādina, ka šo valstu ilgtermiņa stabilitāti var panākt tikai līdzsvarojot drošības prasības un attīstību, bet pamatā tam liekot tiesiskumu un cilvēktiesības;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

12. aicina ES pievērsties tādiem migrācijas pamatcēloņiem kā konflikti, vides problēmas, galēja nabadzība un sociālā atstumtība un pārorientēt politisko sadarbību uz līdzsvarotāku un vienlīdzīgāku partnerību ar Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionu, par pamatu nosakot jaunatnes politiku un ieguldījumus vietējos mazajos un vidējos uzņēmumos (MVU);

13. atzīmē, ka dažas valstis uzņem miljoniem bēgļu, no kuriem lielākā daļa ir sievietes un bērni, kas dzīvo nabadzībā, un tas saasina vardarbību ģimenē, palielina sieviešu un jaunu meiteņu prostitūciju, bērnu piespiedu laulības un bērnu darbu kopienā;

14. aicina Eiropas iestādes, tās dalībvalstis, kā arī valstu attīstības aģentūras censties nodrošināt vienotu Eiropas nostāju attiecībā uz šo reģionu, galveno uzmanību pievēršot mūsu kopīgajām interesēm, lai nodrošinātu vienotu un saskaņotu Eiropas stratēģiju nolūkā pilnībā īstenot ES potenciālu demokrātisku, ekonomisku un sociālu reformu atbalstīšanai;

15. pauž īpašas bažas par to, ka pilsoniskā sabiedrība un cilvēktiesību aizstāvji Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā saskaras ar aizvien lielāku apdraudējumu, represijām, tiesu iestāžu veiktu vajāšanu, patvaļīgu aizturēšanu, spīdzināšanu un nežēlīgu izturēšanos, kā arī citiem vajāšanas veidiem; uzsver, ka cilvēktiesību aizstāvju darbam ir izšķiroša nozīme šā reģiona ilgtermiņa attīstībā un stabilitātē; šajā sakarībā atkārtoti aicina pilnībā īstenot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem; uzsver, ka ES un dalībvalstu vadītājiem un diplomātiem visos līmeņos ar trešo valstu valdībām ir jāapspriež konkrētu cilvēktiesību aizstāvju lietas gadījumus, kad šie cilvēki ir pakļauti riskam, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot publiskus paziņojumus, demaršus un regulāru dialogu, tiekoties ar aizstāvjiem, apmeklējot aizstāvjus, kuri atrodas apcietinājumā, un novērojot cilvēktiesību aizstāvju tiesas procesus; uzsver, ka ES un dalībvalstīm, izmantojot ārkārtas dotācijas, kā arī atbalstot pilsoniskās sabiedrības aizsardzības mehānismus, piemēram, *ProtectDefenders.eu*, ir jāpalielina finansējums un kapacitāte attiecībā uz apdraudēto cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību; atzinīgi vērtē Eiropas Demokrātijas fonda un *EIDHR* saskaņotos centienus veicināt demokrātiju un pamattiesību un brīvību ievērošanu ES dienvidu kaimiņreģionos; uzstāj, ka ES un dalībvalstīm šajā reģionā ir aktīvi jācenšas sadarboties ar visneaizsargātākajiem cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, tostarp tiem, kuri dzīvo attālos un lauku reģionos, un tiem, kuri cīnās par LGBTI, pirmiedzīvotāju, vides un zemes tiesības, bēgļu un darba tiesībām, un sievietēm, kuras saskaras ar īpašu risku un apdraudējumu saistībā ar savu dzimumu, un jāatbalsta šie cilvēki;

16. atzinīgi vērtē līdzatbildības jēdzienu, kas piedāvāts pārskatītajā EKP; tomēr pauž bažas, ka noteiktās partnervalstīs tas var dot autoritāriem režīmiem iespēju selektīvi noteikt prioritātes saskaņā ar savām valstu programmām, nevis sekmēt pasākumus virzībā uz demokratizāciju; tāpēc uzsver, ka attiecībā uz valstīm, kurās notika Arābu pavasaris, būtiska nozīme ir ilgtermiņa politikas satvaram un sinerģijai plānošanas procesā, par prioritāti izvirzot demokrātiju, iekļaujot visus demokrātiskos politiskos spēkus un par prioritāti izvirzot arī tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatvērtības; atkārtoti norāda, ka minēto aspektu stiprināšana, kā arī pievilcīga ekonomiskā klimata un atbalsta pozitīvām reformām izveide ir gan partnervalstu un to iedzīvotāju, gan ES interesēs, un aicina izvirzīt stingrākus nosacījumus gadījumos, kas šo valstu iestādes sistemātiski pārkāpj cilvēktiesības; atgādina, ka partnervalstīm, kuras vēlas īstenot reformas, veidot ciešāku politisko dialogu un kuras sasniedz vairāk, būtu jādod jauni stimuli un jāsaņem atbalsts atbilstīgi to centieniem un saistībām, un prasa šajā sakarībā īstenot uz darbības rezultātiem balstītu pieeju, pamatojoties uz iekļaujošu dialogu, skaidrām prioritātēm un mērķiem; uzstāj, ka gadījumos, kad iestādes sistemātiski pārkāpj cilvēktiesības, ES budžeta palīdzība būtu jānovirza uz vietējo pilsonisko sabiedrību;

17. solidarizējas ar visiem tiem Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas iedzīvotājiem, tostarp lielāko daļu jauniešu, kuri vēlas izveidot brīvas, stabilas, pārtikušas, iekļaujošas un demokrātiskas valstis, kas ievērotu savas valstiskās un starptautiskās saistības cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā; atzinīgi vērtē šajā reģionā notiekošos demokrātiskos procesus un ilgstošās partnerattiecības ar ES; aicina ES ņemt to vērā visās politikas jomās, lai uzlabotu to saskaņotību un efektīvāk palīdzētu partnervalstīm; uzsver, ka — lai visi politiskie pārkārtojumi būtu pilnīgi ilgtspējīgi, ir svarīgi un nepieciešams apzināt pagātnē veiktos pārkāpumus, un šajā sakarā norāda uz nozīmīgo darbu, ko veic Tunisijas neatkarīgā "Patiesības un cieņas" komisija, kura kalpo par piemēru visam reģionam;

18. pauž nožēlu, ka dažos konkrētos gadījumos divpusējā izmeklēšana un tiesu iestāžu sadarbība lietās, kas saistās ar ES pilsoņu aizturēšanu, vardarbību pret tiem vai to nāvi, nav bijusi pietiekama, kā tas notika Itālijas pētnieces *Giulio Regeni* lietā; uzskata, ka ir svarīgi turpmāko sadarbību citās nozarēs saistīt ar būtiskiem uzlabojumiem šajā jomā;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

19. pauž pārliecību, ka gadījumos, kad priekšnoteikumi sarunām par padziļinātiem un visaptverošiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem (DCFAT), kas ir atkarīgi no demokrātijas progressa, vēl nav īstenoti vai neatbilst attiecīgo valstu centieniem, ES būtu jānodrošina lielāka piekļuve ilgtspējīgai tirdzniecībai un ieguldījumiem, jo īpaši lai dotu labumu Vidusjūras dienvidu reģiona valstu iedzīvotājiem un ekonomikām, atbalstot ražošanas spējas, infrastruktūras modernizāciju un pievilcīga ekonomiskā klimata izveidi, īpašu uzmanību pievēršot iekšzemes un reģionālajiem tirgiem, veicinot pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, sociālo aizsardzību un iekļaujošu sociālekonomisko attīstību;

20. uzskata, ka, tā kā ES saskaras ar grūtībām, izstrādājot uz nākotni un cilvēkiem vērstu un uz tiesībām balstītu redzējumu saistībā ar savu migrācijas un patvēruma politiku, pastāv arvien lielāks risks, ka dažas valstis reģionā varētu izmantot migrācijas ierobežošanu un savu lomu šajā procesā, lai censtos vairāk ietekmēt to politisko un stratēģisko dialogu ar ES; uzskata, ka būtu jāsniedz lielāks atbalsts Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīm, lai novērstu imigrantu pieplūdumu no Subsahāras Āfrikas valstīm, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES centienus novērst migrācijas pamatcēloņus, taču atgādina, ka būs jāpieliek lielākas pūles, lai šajā darbā gūtu panākumus; uzskata, ka ir svarīgi iesaistīt Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona partnerus kopīgu risinājumu īstenošanā, lai risinātu tādus jautājumus kā cīņa pret cilvēku tirdzniecību; tomēr pauž bažas, ka ES ārpolitiku varētu izmantot tikai kā "migrācijas pārvaldības" instrumentu, un uzsver, ka visi centieni sadarboties ar Arābu pavasara skartajām valstīm, tostarp izcelsmes un tranzīta valstīm, migrācijas jautājumos ir jāsaista ar cilvēktiesību stāvokļa uzlabošanu šajās valstīs un to, kā tās ievēro starptautiskās cilvēktiesības un bēgļu tiesības; uzsver, ka problēmas, ko rada migrācijas plūsmas, ir kopīgas visām Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona (izcelsmes un tranzīta) valstīm un Eiropas Savienības (galamērķa) valstīm; turklāt uzsver, cik svarīgs ir politikas satvars, kas veicina demokrātisku, politisku un sociāli ekonomisku iekļaušanu kā savstarpēji pastiprinošus faktorus, tostarp attiecībā uz drošas, cilvēka cienīgas dzīves apstākļu veicināšanu reģionā un piespiedu pārvietošanas samazināšanu;

21. norāda uz risku, ka ES rīcība attiecībā uz šo reģionu un dalībvalstu īstenošanā pieeja, izmantojot divpusējās attiecības, var nebūt savstarpēji saskaņotas un vienotas un ka tāpēc ES varētu zaudēt politisko ietekmi; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētāja priekšlikumu panākt vairāk nekā tikai vienprātību Padomes lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomu, jo tas varētu palīdzēt ES, balstoties uz skaidru stratēģiju, paust vienotu viedokli savās attiecībās ar citām valstīm, kā arī panākt lielāku ietekmi; uzskata, ka — lai gan dalībvalstu dziļāka iesaiste EKP, kā paredzēts EKP 2015. gada pārskatā, ir pozitīva, tā būtu vēl jāuzlabo; uzsver, cik svarīgas un dziļas ir saiknes starp vairākām dalībvalstīm un to iedzīvotājiem un daudzām Vidusjūras dienvidu reģiona valstīm; šajā sakarībā aicina ES dalībvalstis vairāk koordinēt savas šajā reģionā īstenojamās darbības un izpētīt veidus, kā tās varētu uzlabot savu darbību efektivitāti;

22. aicina ES un dalībvalstis, ņemot vērā ES pretkorupcijas *acquis*, stiprināt tiesu iestāžu programmas sadarbībai ar reģiona partnervalstīm, lai veicinātu paraugprakses apmaiņu un izveidotu efektīvu juridisku arsenālu cīņai pret korupciju; uzskata, ka civildienesta un publiskā sektora reformas un cīņu pret korupciju dienvidu kaimiņreģionā vajadzētu uzskatīt par prioritāti, un šīs darbības būtu jāīsteno, palielinot finanšu resursus, veidojot spējas un ciešāk sadarbojoties ar šīm dalībvalstīm, kā arī sniedzot atbalstu pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem tādās jomās kā cīņa pret korupciju, pārredzamība un pārskatatbildība;

23. atkārtoti, ka cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma veicināšana un aizsardzība ir viens no ES ārpolitikas pamatprincipiem; pauž bažas par to, ka no ES dalībvalstīm joprojām tiek pārdoti ieroči un drošības iekārtas tām šā reģiona iestādēm, kas neievēro cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības; mudina dalībvalstis stingri ievērot Padomes 2008. gada 8. decembra Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli⁽¹⁾, kurā cita starpā ir noteikts, ka eksporta licences būtu jāliedz, ja pastāv skaidrs risks, ka eksportējamās militārās tehnoloģijas vai ekipējumu varētu izmantot iekšējām represijām vai nopietnu starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumu izdarīšanai; atkārtoti pauž savu nostāju, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta 2018. gada 17. janvārī pieņemtajos grozījumos priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, pārvadājumu, starpniecības, tehniskās palīdzības un tranzīta kontrolei⁽²⁾; mudina ES dalībvalstis piešķirt šim dosjē vislielāko nozīmi to centienos panākt vienošanos Padomē;

(1) OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.

(2) OV C 458, 19.12.2018., 187. lpp.

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

24. uzskata, ka partnerības prioritātēs, par kurām ES un partnervalstis ir vienojušās saskaņā ar EKP, būtu skaidri jānorāda atsauce uz attiecīgo asociācijas nolīgumu, jo īpaši uz tā cilvēktiesību klauzulu, nodrošinot, ka cilvēktiesības ir saskaņoto partnerības prioritāšu būtisks un transversāls aspekts, kas jāapspriež visos līmeņos, jo īpaši visaugstākajā politiskajā līmenī, nevis tikai zema līmeņa apakškomiteju sanāksmēs;

25. aicina iekļaujošāk un ciešāk sadarboties ar vietējo pilsonisko sabiedrību, lai apzinātu partnervalstu vajadzības; atzinīgi vērtē EĀDD un Komisijas centienus paplašināt pilsoniskās sabiedrības informēšanu un iekļaut privāto sektoru, kā arī mudina tos šajā saistībā darīt vēl vairāk; uzsver nepieciešamību nodrošināt neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības, tostarp neregistrētu cilvēktiesību grupu un cilvēktiesību aizstāvju, līdzdalību, un pauž nožēlu, ka tas jo īpaši tiek kavēts gadījumos, kad dialogu organizē un atbalstu īsteno ar valdības kontrolētu aģentūru starpniecību vai dialogā uzmanība tiek veltīta tikai valdību atbalstošām organizācijām; uzskata, ka ES vajadzētu atvieglot kārtību, kas jāievēro mazākām un vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp sociālajiem partneriem, lai piekļūtu pieejamajiem līdzekļiem, un racionalizēt pieteikumu iesniegšanas procesus un galveno uzmanību pievērst vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām; norāda, ka vietējie pilsoniskās sabiedrības sarunu partneri uzskata, ka ES galveno uzmanību pievērš lielām, starptautiskām pilsoniskās sabiedrības organizācijām; aicina ES investēt vairāk resursu, lai veicinātu vietējo pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēju veidošanu un sekmētu plašākas partnerattiecības starp šīm organizācijām un lielām starptautiskām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī uzlabot sociālo partneru spēju iesaistīties sociālā dialogā ar valdību nolūkā vairojot vietējo līdzatbildību;

26. aicina EĀDD pastiprināt centienus, lai apmainītos ar paraugpraksi saistībā ar sieviešu lomu sabiedriskajā dzīvē;

27. uzsver, ka sieviešu iesaistīšanai un līdztiesīgai līdzdalībai Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstu sabiedriskajā, politiskajā, ekonomiskajā un kultūras dzīvē ir ļoti būtiska nozīme ilgtermiņa stabilitātes, miera un ekonomiskās labklājības nodrošināšanā; uzsver, ka valstīs, kurās Arābu pavasara rezultātā ir sācijas pastāvīgs konflikts, sieviešu iesaistīšana miera veidošanas procesos un starpniecībā ir būtiska, lai atjaunotu nevardarbīgu sabiedrību; uzskata, ka — lai to panāktu — būtiska nozīme ir sieviešu piekļuvei izglītībai, ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju atbalstu, un dzimumu līdztiesībai;

28. uzsver, ka vietējo varas iestāžu stiprināšana veicina demokrātijas un tiesiskuma principu izplatīšanos; tādēļ prasa pastiprināt decentralizācijas un reģionu iespēju nodrošināšanas procesu, vēl vairāk palielinot vietējo autonomiju; mudina un atbalsta partnerības ar ES dalībvalstīm un decentralizētas sadarbības projektus, ko īsteno dalībvalstu vietējās pašvaldības ar mērķi šā reģiona valstīs attīstīt vietējo un reģionālo pārvaldību;

29. atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt šajā reģionā ES īstenoto centienu, kā arī ES sniegtās palīdzības un veikto investīciju atbilstošu pamanāmību, paplašinot stratēģisko komunikāciju, publisko diplomātiju, cilvēku savstarpējos kontaktus, kultūras diplomātiju, sadarbību izglītības un akadēmiskajos jautājumos un informēšanas pasākumus Savienības vērtību veicināšanai; jo īpaši aicina atjaunot pilnvaras ES īpašajam pārstāvim Vidusjūras dienvidu reģionā, jo viņš būtu virzītājspēks ES sadarbībai ar šo reģionu un nodrošinātu lielāku ES pamanāmību;

30. uzskata — lai palielinātu ES spēju radīt politisku un stratēģisku ietekmi, kā arī veicinātu priekšrocību saņēmēju valstu līdzatbildību un vispārēju atbalstu, katrai ES delegācijai būtu jāparedz apspriedes ar ekspertiem un PSO pārstāvjiem, un būtu jāizveido augsta līmeņa konsultatīvās padomes, kurās tiktu atspoguļota attiecīgās valsts sociālā, ekonomiskā un politiskā daudzveidība un kurās darbotos attiecīgās valsts ekonomikas, plašsaziņas līdzekļu, kultūras, akadēmisko aprindu un pilsoniskās sabiedrības un pazīstamākie jaunatnes vadītāji, kā arī sociālie partneri un vadošie cilvēktiesību aizstāvji, kas dotu savu ieguldījumu attiecībā uz ES izstrādātajām politikas prioritātēm un politikas struktūru;

31. pauž pārliecību, ka ES rīcībai attiecībā uz šo reģionu, kurā īsteno starpnozaru pieeju, ir jābūt vērsta galvenokārt uz jauniešiem; aicina integrēt jauniešu politiku visās politiskajās nostādnēs, ko Savienība īsteno Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas valstu reģionā; uzskata, ka ir būtiski svarīgi rast ilgtspējīgus risinājumus, kas atbilst jauniešu nodarbinātības problēmas mērogam, un uzsver, ka ir svarīgi veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, uzņēmējdarbību un pašnodarbinātības iespējas; šajā sakarībā ierosina katrai ES delegācijai izveidot neformālas jauniešu padomes, kurās darbotos gados jauni politiskie, ekonomiskie, plašsaziņas līdzekļu, kultūras un PSO vadītāji, lai sniegtu ieguldījumu un padomus saistībā ar politikas prioritātēm un ES politikas nostādņu spēju ietekmēt situāciju valstī, kā arī lai palīdzētu ieviest papildu pārskatbilstības elementu attiecībā uz izvēlētajām politikas nostādnēm; aicina Eiropas politiskās saimes un domnīcas iesaistīties plašākās apmaiņās ar aktīviem vietējiem jauniešiem no Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīm, lai tādējādi veicinātu viņu iespējošanu, apmācību un spēju veidošanu, kas dotu tiem iespēju kandidēt vietējās vēlēšanās un kļūt par jauniem izmaiņu īstenotājiem to attiecīgajās valstīs;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

32. aicina ES palīdzēt saviem partneriem novērst tādas radikalizācijas pamatcēloņus, kā nabadzība, bezdarbs, sociālā un politiskā atstumtība un sabiedrības nespēja pievērsties iedzīvotāju vajadzībām, un radīt iespējas jauniešiem, pastiprināti sadarbojoties ar Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionu, un šajā sadarbībā galveno uzmanību pievēršot iedzīvotāju, jo īpaši jauniešu, vajadzībām; aicina ES atbalstīt jauniešu piekļuvi uzņēmējdarbībai, piemēram, veicinot un atbalstot ieguldījumus jaunuzņēmumos; uzskata, ka ES rīcībai attiecībā uz šo reģionu vajadzētu likt lielāku uzsvāru uz iekļaujošu ekonomisko un sociālo attīstību, lai veicinātu darbvietu veidošanu, jauniešu nodarbināmību, tādas apmācības ieviešanu, kas ir labāk pielāgota darba tirgum, un darba tiesību reformas, kā arī reformas, kuru mērķis ir izveidot spēcīgas vispārējās sociālās aizsardzības sistēmas, īpašu uzmanību pievēršot visneaizsargātākajām grupām; aicina ES ieguldīt vairāk līdzekļu pasākumos, kuru mērķis ir uzlabot piekļuvi visiem cilvēkiem paredzētiem kvalitatīviem pamatpakalpojumiem, piemēram, izglītībai un veselības aprūpei, un palielināt centienus, lai uzlabotu sociālo dialogu, kā arī veicinātu likumdošanas reformas biedrošanās brīvības, miermīlīgas pulcēšanās un vārda brīvības jomā, preses brīvības jomā, korupcijas apkarošanā un nodrošinātu resursu un informācijas pieejamību, jo tās visas ir stabilitātes un atvērtas, dinamiskas un noturīgas sabiedrības būtiskas sastāvdaļas;

33. ir ļoti norūpējies par saspīlējuma eskalāciju šajā reģionā; nosoda to, ka reliģiskās atšķirības tiek izmantotas kā instruments politisko krīžu un sektu karu provocēšanai;

34. aicina ES stingri atbalstīt Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis cīņā pret reliģiskā radikālisma briesmām, kurām jo īpaši pakļauti ir nenodarbināti jaunieši;

35. uzskata, ka ir nepieciešami mehānismi ar ko apturēt terorisma finansēšanu caur ārzonu struktūrām, kurās iesaistītas valstis un finanšu iestādes, un izbeigt ieroču nelikumīgu tirdzniecību un energoresursu un izejvielu pirkšanu un pārdošanu, jo no tā gūst labumu teroristu grupējumi;

36. norāda uz klimata pārmaiņu, pārtuksnešošanās un ūdens trūkuma radītajām problēmām, kas spēcīgi ietekmē šo reģionu; tādēļ mudina politikas veidotājus, kā arī visus dalībniekus gan ES, gan Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs pastiprināt sadarbību ar partnervalstīm, tostarp vietējām iestādēm un PSO, energoapgādes drošības jomā, popularizējot atjaunojamo energoresursu enerģijas, ilgtspējīgas enerģijas un energoefektivitātes mērķus, lai veicinātu Parīzes nolīguma īstenošanu; uzsver, ka reģionam ir iespēja virzīties uz enerģētikas pārkārtošanu, arvien vairāk izmantojot atjaunojamos energoresursus, kuriem ir liels ekonomiskais potenciāls daudzās Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs; norāda uz iespējām, ko tas dos ilgtspējīgai izaugsmei un darbvietu radīšanai, kā arī uz reģionālās sadarbības iespējām enerģētikas un klimata pārmaiņu mazināšanas jomā; šajā sakarībā uzsver iespēju, ko visām iesaistītajām valstīm var dot nesen Vidusjūras austrumu daļā atklātās dabas gāzes rezerves;

37. norāda uz to, ka privātā sektora atvēršana un ekonomikas turpmāka diferencēšana var veicināt tik ļoti vajadzīgo darbvietu izveidi šajā reģionā, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem un sievietēm; atzinīgi vērtē pozitīvās pazīmes, kas liecina par tūrisma atvēršanos šajā reģionā, atzīst tās lielo potenciālu ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības iespēju veicināšanā un aicina ES pievērst īpašu uzmanību un atbalstīt jomas, ko skar ar infrastruktūru un/vai drošību saistītas problēmas; aicina ES palielināt atbalstu valstīm, kuras vēlas veicināt demokratizāciju, tiesiskumu, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, izmantojot visus tās rīcībā esošos finanšu instrumentus, sākot no makrofinansālās palīdzības, Eiropas kaimiņattiecību instrumenta palīdzību, un beidzot ar Eiropas ārējo investīciju plānu, kā arī gaidāmo kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI);

38. atgādina, ka šajā reģionā plašāk ir jāizmanto privātā sektora inovāciju un dinamikas neizmantotais potenciāls; mudina ES šajā ziņā pastiprināt dialogu, kā arī finansiālo un tehnisko palīdzību; atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā "Startup Europe Mediterranean" (SEMED), lai plānotu un izveidotu tīklu starp jaunuzņēmumiem, investoriem, universitātēm, pētniecības iestādēm un politikas veidotājiem abos Vidusjūras krastos, kas ir viens no galvenajiem pasākumiem, lai veicinātu sadarbību inovācijas, darbvietu radīšanas un ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes jomā;

39. uzsver, ka ir svarīgi savstarpēji saistīt visas reformas un ieguldījumus, kā arī ES rīcību šajā jomā, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus un panāktu ilgtspējīgu attīstību kopumā;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

40. atgādina, ka parlamentārā diplomātija un regulāras divpusējās parlamentārās sanāksmes, ko Eiropas Parlaments organizē ar partnervalstīm dienvidu kaimiņreģionā, sniedz pievienoto vērtību, jo tās nodrošina pieredzes apmaiņu un veicina savstarpēju sapratni; norāda uz to, cik svarīgas šajā kontekstā ir apvienotās parlamentārās komitejas, kas ir unikāls instruments, ar ko formulēt vērienīgus kopīgus politikas pasākumus starp ES un tās tuvākajiem partneriem; mudina ES valstu parlamentus rīkot divpusējas starpparlamentārās sanāksmes EKP ietvaros; vēlreiz uzsver, ka šajā saistībā nozīmīga loma var būt gan valstu parlamentos, gan Eiropas Parlamentā pārstāvētajām politiskajām partijām; uzskata, ka dialogs starp Eiropas Parlamentu, ES valstu parlamentiem un dienvidu kaimiņreģiona valstu parlamentiem varētu nodrošināt ļoti vērtīgu iespēju sekmēt reģionālo dialogu un sadarbību dienvidu kaimiņreģionā; šajā saistībā norāda uz to, cik nozīmīga varētu būt Savienības Vidusjūrai parlamentārā asambleja, jo tur varētu stimulēt reģionālo integrāciju un vērienīgu šīs organizācijas politisko un ekonomisko programmu; norāda uz to, ka Savienības Vidusjūrai parlamentārās asamblejas un Vidusjūras parlamentārā asamblejas darbības pārklājas; uzskata, ka Savienības Vidusjūrai parlamentārajai asamblejai varētu būt nozīmīgāka loma Savienības Vidusjūrai reģionālajā satvarā, nodrošinot Savienības Vidusjūrai īstenoto darbību, jo īpaši ar tās realizēto projektu, lielāku pārredzamību un ciešāku parlamentāro uzraudzību;

41. uzsver, ka sievietes var būt būtisks spēks miera veicināšanā un veidošanā, konfliktu risināšanā un stabilizācijas procesos, un uzsver sieviešu būtisko lomu radikalizācijas novēršanā un vardarbīga ekstrēmisma un terorisma apkarošanā; atgādina, ka sieviešu līdzdalība visos lēmumu pieņemšanas līmeņos, izstrādājot un īstenojot šīs stratēģijas, veicina politikas nostādņu un programmu efektivitāti un ilgtspēju; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt sievietes Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs un organizācijās, kas aizstāv un veicina viņu tiesības; uzsver, ka ir vajadzīga viegla piekļuve tiesu sistēmai un pārejas posma tiesiskums, ar kura palīdzību tiek pievērsta uzmanība sievietēm, kas cietušas ar konfliktiem saistītā seksuālā vardarbībā;

42. atkārto Savienības Vidusjūrai parlamentārās asamblejas aicinājumu atbalstīt to, lai Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu projektā par dzimumu nevienlīdzību tiktu iekļauta analīze par sieviešu pārstāvības līmeni valstu un reģionālajos parlamentos un vietējās iestādēs; uzskata, ka minētās parlamentārās asamblejas Sieviešu tiesību komitejai un Eiropas Parlamenta Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai katru gadu būtu jāsaņem informācija par dzimumu nevienlīdzības rādītājiem Eiropas un Vidusjūras reģiona valstīs.

43. atgādina, ka sieviešu tiesības, iespēju došana sievietēm, dzimumu līdztiesība, bērna tiesības, reliģijas vai ticības brīvība un etnisko un reliģisko minoritāšu un neaizsargāto grupu, tostarp invalīdu un LGBTIQI personu, tiesības uz nediskrimināciju ir pamattiesības un galvenie ES ārējās darbības principi;

44. aicina stiprināt EKP dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību dimensiju atbilstīgi ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna II prioritātēm; atzinīgi vērtē dažās valstīs neseno apstiprinātās reformas saistībā ar tādiem jautājumiem, kā tādu izvarotāju atbrīvošana no atbildības, kuri pēc tam apprecēja savu upuri, vardarbība pret sievietēm un mantojuma tiesības; aicina stingri īstenot šādus tiesību aktus; tomēr pauž bažas par to, ka, kopumā, sieviešu stāvoklis nav uzlabojies lielākajā daļā Arābu pavasara skarto valstu; uzsver, ka sieviešu iesaistīšanai un to iespēju veicināšanai šā reģiona sabiedriskajā, politiskajā, ekonomiskajā un kultūras dzīvē ir ļoti būtiska nozīme, lai sasniegtu ilgtermiņa stabilitāti, mieru un ekonomisko labklājību; uzskata, ka — lai to panāktu, būtiska nozīme ir izglītības pieejamība sievietēm; turklāt pauž bažas par to, ka sieviešu līdzdalība darba tirgū šajā reģionā ir viena no zemākajām pasaulē, jo tas izraisa sociālo atstumtību un rada ievērojamus zaudējumus ekonomikai kopumā; norāda, ka ir svarīgi risināt šo jautājumu kā ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes un sociālās kohēzijas būtisku sastāvdaļu; norāda arī, ka sieviešu tiesību aizstāvji saskaras ar patvaļīgu aizturēšanu, tiesu iestāžu īstenotu vajāšanu, nomelnošanas kampaņām un iebiedēšanu;

45. nosoda visā Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā plaši izplatīto un sistemātisko LGBTI personu un LGBTI personu tiesību aizstāvju vajāšanu, tostarp tiesu iestāžu īstenotu vajāšanu, spīdzināšanu, fiziskus uzbrukumus un nomelnošanas kampaņas; aicina Komisiju, Eiropas Parlamentu un dalībvalstis savā sadarbībā ar Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas valstīm aktīvi un konsekventi aizsargāt cilvēktiesību, tostarp LGBTIQI personu tiesību, nedalāmību un uzsvērt, ka šīs tiesības ir jāatbalsta, izmantojot valsts praksi un tiesību aktus;

46. aicina Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis aktīvi iesaistīties cīņā pret visu veidu vardarbību pret sievietēm; aicina Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis parakstīt un ratificēt Stambulas konvenciju, kas ir instruments, lai novērstu vardarbību pret sievietēm un meitenēm, tostarp vardarbību ģimenē un sieviešu dzimumorgānu kropļošanu; jo īpaši aicina valstis, kas to vēl nav izdarījušas, pārskatīt savus tiesību aktus, pievienojot formulējumu attiecībā uz dzimuma balstītu vardarbību un "godā aizstāvēšanas" noziegumiem, paredzot sodu par draudiem veikt šādus noziegumus un nosakot bargākus sodus par visiem šāda veida noziegumiem;

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

47. aicina Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis īstenot Pekinas rīcības plānu attiecībā uz sieviešu piekļuvi izglītībai un veselībai, kas ir pamata cilvēktiesības, tostarp piekļuvi brīvprātīgai ģimenes plānošanai un seksuālajai un reprodūktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām, piemēram, piekļuvei bezmaksas kontracepcijas līdzekļiem, drošiem un legāliem abortiem, un meiteņu un zēnu dzimumaudzināšanai un savstarpējo attiecību izglītībai;

48. pauž bažas par ierobežojumiem attiecībā uz piekļuvi valsts veselības aprūpei un jo īpaši uz piekļuvi seksuālās un reprodūktīvās veselības aprūpei, it sevišķi lauku apvidos dzīvojošām sievietēm un meitenēm;

49. mudina visas šīs valstis ratificēt un atcelt visas spēkā esošās atrunas attiecībā uz CEDAW; mudina šīs valstis veikt atbilstošus pasākumus, lai stiprinātu dzimumu līdztiesību sabiedrībā, piemēram, pieņemot valsts rīcības plānus, kuros iekļauti efektīvi dzimumu līdztiesības pasākumi, sadarbībā ar sieviešu organizācijām un citiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem;

50. uzskata, ka ES būtu jāizstrādā daudz aptverošāka pieeja palīdzībai izglītības reformu īstenošanai partnervalstīs, kā arī jāpiešķir atbilstīgi resursi un programmas pamatizglītībai, tostarp pirmsskolas izglītībai, lai nodrošinātu kompetenču, prasmju, tostarp digitālo prasmju, attīstību, atbilstošas profesionālās izglītības un izglītības programmas, kā arī uzņēmējdarbības izglītības programmas, kritisko domāšanu un sociālo izpratni sabiedrībā kopumā un jau ļoti agrā jaunībā; uzsver, ka ir svarīgi sniegt kvalitatīvu izglītību kā līdzekli, lai dotu iespējas jauniešiem un stiprinātu sociālo kohēziju;

51. atzinīgi vērtē Savienības Vidusjūrai sekretariāta Vidusjūras reģionam izstrādātās programmas, piemēram, *Med4Jobs*, lai risinātu jautājumus saistībā ar jauniešu un sieviešu nodarbināmību Vidusjūras reģionā; aicina Savienības Vidusjūrai dalībvalstis uzdot savam sekretariātam pievērsties Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai, lai atbalstītu šā reģiona pārejas procesa konsolidāciju, piešķirot īpašu nozīmi sievietēm un meitenēm;

52. vēlreiz aicina Komisiju rīkoties attiecībā uz Parlamenta priekšlikumu *Erasmus+* programmas ietvaros izstrādāt vērienīgu Eiropas un Vidusjūras reģiona valstīm domātu *Erasmus* programmu, kurai būtu īpaši paredzēts finansējums un vērienīgs apjoms gan darbības jomas, gan pieejamo resursu ziņā, galveno uzmanību pievēršot ne tikai pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības cikliem, bet arī profesionālo zināšanu un izglītības apguvei; atkārtoti uzsver, ka ieguldījumi jaunatnē nodrošinās stabili pamatu noturībai un labklājībai šajā reģionā; aicina Komisiju un Parlamentu palielināt to īstenotās Eiropas Savienības Viesu programmas apjomu un līdzdalību tajā, kā arī sekmēt gan jauniešu, gan politisko līderu, kuras ir sievietes, līdzdalību; turklāt aicina ES atbalstīt reformas, kuru mērķis ir modernizēt izglītības sistēmas šajās valstīs;

53. atgādina par savu atbalstu akadēmisko un profesionālās apmācības programmu finansēšanai, lai izveidotu plašas profesionālo prasmju rezerves Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstīs, kā arī tādām darbībām kā *Erasmus +* profesionālās izglītības un apmācības mobilitātes harta, kas pēc iespējas būtu jāpaplašina, lai aptvertu visas Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģiona valstis, izmantojot elastīgus un dinamiskus instrumentus, piemēram, mobilitātes partnerības;

54. atkārtoti stingri nosoda visus konflikta gaitā pastrādātos nežēlīgos noziegumus un plaši izplatītos cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, bet jo īpaši noziegumus, ko izdarījuši Asada režīma spēki, tostarp ar savu sabiedroto atbalstu, kā arī tos, ko izdarījušas ANO sarakstos iekļautās teroristu organizācijas; pauž dziļu nožēlu par vairākkārtējiem nesekmīgajiem reģionālajiem un starptautiskajiem mēģinājumiem izbeigt karu un mudina atjaunot un stiprināt globālo sadarbību, lai sasniegtu miermīlīgu un ilgtspējīgu šā konflikta risinājumu; uzsver, ka nedrīkst pieļaut nekādu iecietību vai nesodāmību par šausmīgajiem noziegumiem, kas pastrādāti Sīrijā; atkārtoti aicinājumu veikt neatkarīgas, objektīvas, rūpīgas un ticamas izmeklēšanas un saukt pie atbildības vainīgos, kā arī atbalsta darbu, ko veic Starptautiskais, objektīvais un neatkarīgais mehānisms Sīrijai (IIIM) saistībā ar starptautiskajiem noziegumiem, kas ir izdarīti Sīrijas Arābu Republikā kopš 2012. gada marta; turklāt prasa atbalstīt PSO un NVO, kas vāc un palīdz saglabāt pierādījumus par cilvēktiesību un humanitāro tiesību pārkāpumiem;

55. pauž nožēlu par to, ka kopš 2015. gada, kad tika pārskatīta EKP, tikai vienā ziņojumā, proti, 2017. gada 18. maija ziņojumā par Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšanas īstenošanu, ir izvērtēti notikumi kaimiņvalstīs reģionālā līmenī, neraugoties uz saistībām, kas ietvertas 2015. gada paziņojumā par EKP pārskatīšanu, sniegt regulārus ziņojumus kaimiņattiecību līmenī, papildus konkrētām valstīm adresētiem ziņojumiem, iekļaujot informāciju par pamatbrīvībām,

Trešdiena, 2019. gada 27. marta

tiesiskumu, dzimumu līdztiesību un cilvēktiesību jautājumiem; aicina valsts līmeņa un reģionālos ziņojumos iekļaut ES un dalībvalstu īstenotās politikas attiecīgo rezultātu analīzi un tās ietekmes uz cilvēktiesībām novērtējumus;

56. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un PV/AP.
